

در گفت‌وگوی مشروح با پانا

مولانا عبدالحمید: هر کسی که طبق سلیقه شخصی و برخلاف قانون رفتار می‌کند قاچاقچی قانون است

احسان میرزامحمدی، (پانا) - امام جمعه اهل سنت زاهدان معتقد است بر اساس قانون اساسی اقلیت‌های دینی و مذهبی می‌توانند مراسم مذهبی خود را برگزار کنند اما کسانی که از برگزاری این مراسم‌ها منع می‌کنند قاچاقچی قانون هستند زیرا با اعمال سلیقه مسیر قانون را منحرف می‌کنند.

تقریباً دو هفته‌ای بود که درخواست مصاحبه‌ای با شیخ مولانا عبدالحمید اسماعیل‌زهی، امام جمعه اهل سنت زاهدان، را با رئیس دفتر او در زاهدان مطرح کرده بودم و هر روز پیگیر بودم تا پاسخی از دفتر او برای انجام این مصاحبه دریافت کنم تا اینکه رئیس دفتر او در پیامی به من گفت شیخ آخر هفته عازم سفر حج است و سعی خود را می‌کند که قبل از سفر حج مقدمات این گفت‌وگو را فراهم کند. عصر همان روز دوباره پیامی دریافت کردم که در آن نوشته شده بود شیخ برای فردا ساعت ۸ شب آمادگی دارند تا این گفت‌وگو را انجام بدهند.

همه ظرفیت پروازها برای آن روز تکمیل بود، با این حال ساعت حدود ۴ بامداد منزل را به مقصد فرودگاه مهرآباد ترک کردم و خود را به آژانس هواپیمایی برای ثبت‌نام در لیست انتظار رساندم. بالاخره سوار هواپیما شدم و پس از ۱ ساعت و نیم پرواز به زاهدان رسیدم. انتظار داشتم هوایی بسیار گرم‌تر از تهران را در این شهر تجربه کنم اما از تهران خنک‌تر بود.

ساعت حدود ۶ عصر بود که راهی مسجد جامع مکی و دفتر شیخ شدیم و خیلی زود به مسجد رسیدیم. مسجدی است که به سبک مسجدالنبی(ص) در مدینه منوره ساخته شده است و در کنارش حوزه علمیه اهل سنت قرار دارد. اطراف آن را مغازه‌های مختلف از پارچه فروشی و عطاری گرفته تا کفش فروشی و سایر مشاغل احاطه کرده است.

پس از نگاهی گذرا به بازار اطراف مسجد حدود ساعت ۷ عصر بود که راهی دفتر مولوی شدیم.

در جلوی مسجد دفتر انتظاماتی بود که پس از تماس با رئیس دفتر شیخ ما را به سمت دفتر او راهنمایی کردند در مسیر با طلابی برخورد کردم که هر کدام به کاری مشغول بودند برخی خود را برای انجام فریضه نماز مغرب آماده می‌کردند و برخی هم مشغول درس و بحث بودند.

به دفتر شیخ رسیدیم که با استقبال گرم رئیس دفتر او مواجه شدیم. این امکان را داشتم تا ساعت ۸ که وقت مصاحبه با شیخ بود هر عکس و تصویری که می‌خواهم از مجموعه مسجد بگیرم.

گشتی در مجموعه مسجد جامع مکی زدم. مردم آرام آرام برای انجام فریضه نماز اضافه می‌شدند. مسجد نسبتاً بزرگی به نظر می‌رسید و بر اساس تخمینی که زدم حدود ۲۵۰۰ نفری برای اقامه نماز در مسجد جمع شدند.

لحظاتی پس از اذان، ناگهان جمعیت شکافته شد و مولوی عبدالحمید با عصایی در دست وارد مسجد شد. پس از اقامه نماز مغرب شیخ چند نماز دو رکعتی دیگر خواند. او پس از پایان نمازهایش مشغول تعقیبات شد، برخی هم منتظر ماندند تا ذکر شیخ تمام شود و مسائلی را با او بازگو کنند. شیخ طبق وعده‌ای که با ما داشت رأس ساعت حاضر شد.

مشکلات اهل سنت و اقدام دولت برای حلی این موضوع، انتصاب مسئولان از میان اهل سنت، گلایه‌های اهل سنت از مسئولان، مشکلات استان سیستان و بلوچستان و ... همه این موارد محورهای گفت‌وگو و اختصاصی پانا با شیخ مولانا عبد الحمید اسماعیل‌زهی، امام جمعه اهل سنت زاهدان بود که مشروح این مصاحبه را در ادامه

می‌خوانید: ZWNJ;

شما در بسیاری از مصاحبه‌ها و ZWNJ; های اخیر از وجود بی‌اعتمادی نسبت به خودتان گلایه کرده‌اید. حتی در مصاحبه‌ها و ZWNJ; ای گفته‌اید که این انتقاد را هم به رئیس‌جمهوری منتقل کرده‌اید، حال سوال اینجا است پاسخی که از سوی ایشان و دولت دریافت کرده‌اید چه بوده است و فکر می‌کنید بی‌اعتمادی که از آن سخن گفته بودید، به چه علت است؟

بنده هم برای آقای رئیس‌جمهوری و ZWNJ; جمهوری نامه‌ای نوشتم و هم به صورت حضوری گلایه‌هایی مطرح کردم و چندی قبل نیز در ماه مبارک رمضان در مراسم افطاری رئیس‌جمهوری که دعوتی داشتند از نخبگان اهل سنت مناطق مختلف کشور، حضور یافتم. در آن مراسم فرصتی پیش آمد تا بنده با رئیس‌جمهوری صحبت کنم و گلایه‌های خود و اهل سنت را خدمت ایشان عرض کردم.

آقای رئیس‌جمهوری در دولت یازدهم تغییراتی را در برخی از انتصاب‌ها در حمایت از اهل سنت ایجاد کرد اما رضایت اهل سنت به دست نیامد هرچند قدم‌هایی در این زمینه برداشته شد. البته در دولت دوازدهم همان قدم‌هایی که برای انتصاب اهل سنت در برخی مسئولیت‌ها برداشته شد در بعضی از مناطق به عقب بازگشت.

بنده خدمت آقای رئیس‌جمهوری عرض کردم که مردم در مناطق اهل سنت از دولت انتظار و توقع دارند و به خودشان حق می‌دهند که به عنوان شهروندان ایرانی از نخبگان و افراد شایسته آنها در بدنه دولت و مسئولیت‌های استانی استفاده شود.

برخی از اهل سنت می‌توانند در مدیریت‌های کلان کشور و مدیریت‌های منطقه‌ای به کار گرفته شوند تا تناسب و تعادل در به‌کارگیری نیروها در میان اقوام و مذاهب ایرانی رعایت شود. رئیس‌جمهوری در همان سفره افطار قول دادند که توصیه‌های لازم را برای به‌کارگیری نیروهای اهل سنت انجام خواهند داد.

دولت می‌تواند در مدیریت‌های کلان و مدیریت‌های منطقه‌ای از نخبگان اهل سنت استفاده کند

با وجود اینکه آقای رئیس‌جمهوری گفت به مسئولان برای به‌کارگیری نیروهای نخبه اهل سنت توصیه می‌کنم اما هنوز آثار آن را ندیده‌ایم. البته دو معاون وزیر از اهل سنت انتخاب کرده‌اند که در گذشته نبوده است. همچنین گفتند که از اهل سنت سفیر انتخاب می‌کنند اما تاکنون اتفاق بیشتر از این که بتواند اهل سنت را امیدوار کند نیفتاده است.

دولت می‌تواند در مدیریت‌های کلان و مدیریت‌های منطقه‌ای از نخبگان اهل سنت استفاده کند اما متأسفانه تغییرات صورت گرفته در حد انتظار نیست.

مردم انتظار دارند تغییرات چشم‌گیری با توجه به این وضعی که در کشور حاکم است و دشمنان قسم خورده ایران اسلامی تصمیم گرفته‌اند کشور را تحت فشار قرار دهند، صورت گیرد. دشمنان قصد دارند تا با تحریم و کارشکنی ملت ایران را رنج دهند. به هر حال برادران و خواهران اهل سنت نیز این مشکلات را می‌بینند و آن را تحمل می‌کنند و با توجه به فشارها و ZWNJ; هایی که دشمن بر همه مردم ایران وارد می‌کند از درون نیز جامعه اهل سنت در فشار، تبعیض و نابرابری باشند.

جامعه اهل سنت اکنون در فشارهای مذهبی هم قرار دارد و در برخی از مناطق از برگزاری نماز جماعت اهل سنت جلوگیری می‌کنند. درباره این گونه تبعیض‌های مذهبی، گلایه اهل سنت را به بزرگان کشور اطلاع داده‌ایم، اما

متأسفانه تاکنون اتفاقی رخ نداده است. حتی اکنون که ما در شهر زاهدان مجموعه کوچکی داریم برخی&ZWNJ;ها آن را نمی&ZWNJ;پسندند.

حتی اکنون که ما در شهر زاهدان مجموعه کوچکی داریم برخی&ZWNJ;ها نمی&ZWNJ;پسندند!

گلایه ما این است که چرا هر چه اینگونه مسائل را با بزرگان کشور مکاتبه می&ZWNJ;کنیم، نتیجه&ZWNJ;ای نمی&ZWNJ;دهد. این در حالی است که ما در این استان اگر مسئله کوچکی در دوردست اتفاق بیفتد پیگیر می&ZWNJ;شویم و برطرف می&ZWNJ;کنیم. بنابراین انتظار ما این است که اگر چنین شکایاتی به اطلاع مسئولان می&ZWNJ;رسد و از آن رضایت ندارند جلوی پیش را بگیرند.

در گذشته روس&ZWNJ;ها برای مدتی از برگزاری مراسم&ZWNJ;های مذهبی مسلمانان، مسیحیان و یهودیان جلوگیری می&ZWNJ;کردند اما در حال حاضر روس&ZWNJ;ها به این نتیجه رسیدند که این کار اشتباه است و مسلمانان به آسانی نمازهای مذهبی می&ZWNJ;خوانند و در روسیه به همه مراسم&ZWNJ;های اقلیت&ZWNJ;های مذهبی و دینی احترام می&ZWNJ;گذارند.

اهل&ZWNJ;سنت مسلمان هستند و با توجه به اعتقادات خود فرائض دینی و نمازهای خود را به&ZWNJ;جا می&ZWNJ;آورند و این آزادی برای برگزاری مراسم&ZWNJ;های مذهبی در شأن جمهوری اسلامی ایران است و قانون اساسی هم بر همین موضوع تاکید دارد.

قانون اساسی کشورمان این آزادی را به ادیان الهی داده است که انتظار می رود مسئولان از این آزادی مشروع و آزادی مردم حفاظت کنند و با افرادی که در این زمینه اعمال سلیقه می&ZWNJ;کنند، برخورد کنند.

معتقدم کسانی&ZWNJ;که اهل سنت و اقلیت&ZWNJ;های دیگر را از برگزاری فرائض دینی منع می&ZWNJ;کنند این عملشان نوعی قاچاق قانون محسوب می&ZWNJ;شود که برخلاف قانون است. هر چیزی که برخلاف قانون و بر اساس اعمال سلیقه باشد باید به آن اسم قاچاق را اطلاق کرد زیرا این نوع کارها، کارهای قاچاقچیان است.

بیشترین مشکل ما اعمال سلیقه در قانون است

در همین روند شما همواره خواهان انتصاب&ZWNJ;هایی از اهل سنت در بین مقام&ZWNJ;های کشوری شده&ZWNJ;اید و این توقع را در دولت یازدهم و دوازدهم بیشتر داشته&ZWNJ;اید. انتصاب از اهل تسنن در برخی سمت&ZWNJ;ها نیز برای اولین بار در دولت آقای روحانی اتفاق افتاده است. با توجه به این موضوع و همچنین وضع پیش از آن، چرا هنوز انتصاب&ZWNJ;مدیران از میان اهل سنت، انتظارات شما را برآورده نکرده است؟

قانون اساسی یک میثاق ملی است که همه اقوام و مذاهب ایرانی با یکدیگر در مورد عمل به آن میثاق بسته&ZWNJ;اند که به همین قانون عمل کنند انتظار ما این است که مسئولان قانون را رعایت کنند زیرا در قانون تبعیض و نابرابری وجود ندارد. البته در مواردی از قانون استثنائاتی وجود دارد که معتقدیم آنها نیز باید عوض شود به طور مثال در قانون اساسی منع شده است که رئیس&ZWNJ;جمهوری از غیرمذهب رسمی کشور که شیعه اثنی عشری است باشد اما منع نشده است که وزراء، معاونان وزراء، استانداران و یا مدیران میانی از سایر مذاهب انتخاب شوند. قانون اجازه این کار داده است و به برابری تاکید دارد؛ بنابراین باید اعمال شود. در این باره ضعفی در قانون وجود ندارد و بیشترین مشکل ما اعمال سلیقه در قانون است حالا اگر چیزی در قانون وجود دارد که سایر مذاهب را از آن منع کرده مانند ریاست جمهوری، به این اندازه مشکل ایجاد نمی کند زیرا در سر ما هوای ریاست جمهوری نیست.

ضعفی در قانون وجود ندارد و بیشترین مشکل ما اعمال سلیقه در قانون است حالا اگر چیزی در قانون وجود دارد که سایر مذاهب را از آن منع کرده مانند ریاست جمهوری؛ به این اندازه مشکلی نیست زیرا در سر ما هوای ریاست جمهوری نیست

اما می&ZWNJ;توانند از اهل سنت استاندار&ZWNJ;سفیر، وزیر و یا معاون وزیر انتخاب کنند و به هر حال این چیزی است که

در قانون وجود دارد و ما چیزی فراتر از قانون مطالبه نمی‌کنیم. از همه مسئولان درخواست می‌کنم همین مقدار آزادی که در قانون وجود دارد را حفظ کنند. اقدامات مثبتی در دولت یازدهم برای حضور اهل سنت صورت گرفته است اما خیلی محدود و کم بوده است.

به‌تازگی یکی از مدیران کل ستادی وزارت آموزش و پرورش از میان اهل سنت و از هم‌استانی‌ها؛ حضرت عالی انتخاب شده است، به طور خاص وضع آموزش و پرورش را در استفاده از توانمندی مدیریتی اهل سنت چگونه می‌بینید؟

وزیر آموزش و پرورش انسان بسیار شایسته‌ای است که اخلاق و رفتار حسنه و نیکی دارد و از دیدگاه بسیار مثبتی درباره مسائل آموزش و پرورش برخوردار است. انتظار ما این است در استان سیستان و بلوچستان نیز تغییر و تحولاتی داشته باشد زیرا اکنون نزدیک به ۴۰ سال است که یک مدیر ارشد آموزش و پرورش از اهل سنت و برادران بلوچی انتخاب نشده است در حالیکه ۷۰ تا ۷۵ درصد جمعیت استان را تشکیل می‌دهند.

اخیرا در وزارت آموزش و پرورش آقای دکتر حسینی؛ پور را که از اهل سنت است به وزارتخانه دعوت کرده‌اند و ایشان در آنجا مشغول به کار است که این اقدام خوبی است اما لازم است از برادران اهل سنت در هر منطقه ای که باشند در مسئولیت‌های مختلف استفاده کنند. ما از این کار استقبال می‌کنیم. قومیت برای ما مطرح نیست بلکه می‌گوییم استفاده از اهل سنت از هر جایی که باشند، چه اهل سنت کرد، فارس، ترکمن یا بلوچ برای کشور لازم است تا تبعیض در کشور رفع شود.

اکنون در اداره کل آموزش و پرورش استان یک معاون اهل سنت است که قبلا دو نفر بودند یکی از آنها همین آقای حسینی؛ پور بود که به وزارت آموزش و پرورش رفت ما از این تحول رضایت داریم اما معتقدیم حالا که او را به سمت دیگری برگزیده‌اند دوباره یکی از اهل سنت را به جایش انتخاب کنند که متاسفانه این کار انجام نشده است.

تعداد اهل سنت در ادارات آموزش و پرورش کم است و تنها ۱۰ درصد از افراد شاغل در آموزش و پرورش اهل سنت هستند. در میان معاونان هم تعداد کمی از اهل سنت وجود دارد. البته در همه ادارات کل استان تنها ۱۰ یا ۱۵ درصد از اهل سنت مشغول به فعالیت هستند که آموزش و پرورش نیز از این آمار مستثنی نیست یعنی از حدود ۳۵۰ نفر کادر اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان ۲۱ نفر اهل سنت هستند.

ما می‌گوییم اگر مدیر کل آموزش و پرورش را از اهل سنت انتخاب نمی‌کنند حداقل معاونان و سایر تصمیم‌گیران در سطح پایین‌تر را از میان اهل سنت استفاده کنند. به هر حال لازم است که اهل سنت را با خود همراه کنند و دل آنها را نیز به دست بیاورند. به هر حال ما کنار دو مرز هستیم که امکان نفوذ از طریق آنها بیشتر از سایر مرزهاست هرچند تاکنون دشمن اعم از افراط‌گرایان و مخالفان نتوانسته‌اند به داخل کشور نفوذ کنند که همه اینها به دلیل همکاری و همراهی مردم بوده است. بنابر آنچه که ذکر شد، خوب است هوای این مردم را بیشتر داشته باشیم زیرا پاداش مردم منطقه این نیست که به آنها به دید تبعیض؛ آمیز نگاه کرد.

شما در گذشته در پاره‌ای از موضوعات به طور مثال در ماجرای گروگانگیری مرزبان‌ها در پاکستان نشان دادید که ظرفیت‌هایی برای مذاکره دارید اما بعدها گفتید که امکان سفر و مذاکره برای شما فراهم نشده است. در صورتی که مجوز مذاکره برون‌مرزی به شما داده شود، فکر می‌کنید با توجه به وضع کنونی و تنش‌های موجود ایران در منطقه چه اقدامی می‌توانید انجام دهید؟

زمانی که مرزبان‌ها آزاد شدند در مراسم استقبال آنها از من دعوتی به عمل نیاوردند و برخی مسئولان تحمل نکردند که من هم در صف آنها بایستم

ما معتقدیم که پتانسیل‌ها و استعدادهایی برای حل برخی بحران‌ها در میان مردم وجود دارد و این غیر از

در مصاحبه اخیر خود گفته بودید؛ راهی وجود دارد که در صورت عملی شدن، آمریکا از شرایط خود کوتاه بیاید؛ راه مد نظر حضرتعالی با توجه به اینکه مذاکره بین ایران و آمریکا را در اوضاع کنونی ممکن نمی‌دانید، چیست؟

توصیه نمی‌کنم که مسئولان ما با آمریکا مذاکره کنند زیرا شرایطی که آمریکا برای مذاکره در نظر گرفته است پذیرش سخت است. معتقدم تنها راه حل ما مذاکره با آمریکا نیست بلکه ما نیازمند یک چرخش سیاسی هستیم. در تمام دنیا مشکلات اقتصادی و سیاسی با هم گره خورده‌اند. اگر یک کشور پر از گنج هم باشد اما مشکل سیاسی داشته باشد مشکل اقتصادی پیدا میکند.

مهمترین موضوع این است که اگر بخواهیم کشور ما از این بحران نجات پیدا کند باید یک چرخش در امور سیاسی داشته باشیم. اگر ما چرخش سیاسی داشته باشیم، می‌توانیم جمهوری اسلامی ایران را از برخی از مشکلات از جمله طمع و ورزی بیگانگان نجات دهیم. در آن صورت امکان اینکه آمریکایی‌ها خودشان پای میز مذاکره حاضر شوند، وجود دارد. با این چرخش سیاسی می‌توانیم برخی از نارضاایتی‌ها را رفع کنیم. همانطور که می‌دانید نارضاایتی‌هایی که اکنون در کشور وجود دارد عمومی است. برخی نمایندگان مجلس و افرادی که مسئولیت سیاسی دارند و کسانی که مسئولیت سیاسی هم ندارند سکوت اختیار کرده‌اند اما در دلشان مسائل را می‌دانند. به طور مثال در مورد اهل سنت که یک چرخش دیدگاه نیاز دارد تا نگاه‌های تبعیض‌آمیز نسبت به آنها کمتر شود و از این طریق دل آنها را به دست آورد.

باید این سختگیری‌هایی که در اسلام و قانون کشورمان نیست، صورت نگیرد. وقتی قانون غلط باشد حل مشکلات امکان پذیر نیست اما در کشور ما اینگونه نیست و قانون درستی داریم فقط لازم است تا دست از سلیقه‌ای عمل کردن برداریم. ما اکنون در مرحله سختی هستیم. خیرخواهان کشور و ما به زبان طلبگی دائماً این را تکرار می‌کنیم که لازم است برای عبور از این مرحله، برخی سیاست‌ها تعدیل شود. اما به نظر می‌رسد متأسفانه برخی به حرف‌های ما توجه ندارند. با این حال پیشنهاد می‌کنم شورای متشکل از طیف‌ها و اقوام مختلف تشکیل شود تا بتوانند برای کشورچاره‌ای اندیشیده و مشکلات را حل کنند.

اینکه ما بگوییم مدیری در راهپیمایی شرکت نکرده پس توانایی مدیریت ندارد اشتباه است. قشری که ما برای راهپیمایی احتیاج داریم قشر دیگری هستند و قشری که برای مدیریت نیاز داریم افراد دیگری هستند

درباره اوضاع سیستان و بلوچستان این نکته روشن است که این استان جزو مناطق محروم کشور است، فکر می‌کنید این محرومیت که اکنون با چالش‌های اقلیمی جدی نیز همراه شده است، افزون بر تاثیرگذاری بر معیشت مردم چه پیامدهای اجتماعی‌هاست؛ به دنبال خواهد داشت؟

متأسفانه اکنون در منطقه معضل خشکسالی وجود دارد و قبل از اینکه خشکسالی فراگیر شود مشکلاتی در استان سیستان و بلوچستان وجود داشت اما اکنون منطقه دچار بحران شده است؛ مثل بحران کم‌آبی و البته بهترین راه برای حل آن، مدیریت است. معتقدم می‌توانیم خشکسالی‌ها را در کشور با مدیریت درست مرتفع کنیم چون واقعا بر این باورم بحران کمبود آب در کشور را به آسانی می‌توان مدیریت کرد.

اخیرا که وزیر نیرو به استان سیستان و بلوچستان سفر کرد و با او در مورد مدیریت بحران صحبت کردیم. طرحی در این باره داشتیم که به او ارائه کردیم و در گذشته نیز به یکی از معاونان وزارت نیرو و یکی از معاونان سازمان برنامه بودجه این طرح را اعلام کرده بودیم که آنها این طرح را پذیرفتند و آن را علمی دانستند. به آنها گفتم اگر این طرح را در استان سیستان و بلوچستان اجرا کنید بهترین راه برای حل بحران آب منطقه است با این طرح می‌توانیم ۷۰ درصد از آب موجود در منطقه را ذخیره کنیم و ۳۰ درصد از آن را برای مصارف کشاورزی و آب شرب استفاده کنیم. چیزی از زراعت مردم کم نمی‌شود و علاوه

بر اینکه می‌توان محصولات زراعی را که اکنون نیز وجود دارد، حفظ کرد. حتی می‌توان برخی از محصولات کشاورزی را اضافه کرد و بهترین کار کرد آن این است که از ضایع شدن آب در منطقه جلوگیری می‌کند.

آب را باید با لوله به مزارع و روستاها منتقل کنند

در منطقه سد ساخته شده اما برای انتقال آب سدها برنامه‌ریزی صورت نگرفته است. وقتی که آب در کانال‌ها جریان پیدا می‌کند به وسیله خورشید تبخیر می‌شود یعنی در گذشته که آب در رودخانه‌ها جریان داشت کمتر آب منطقه تلف می‌شد. ما طرح دادیم که آب را از سرچشمه با لوله‌های پلاستیکی منتقل کنند. نباید آب را پشت سد و در کانال‌ها رها کنند بلکه آب را باید با لوله به مزارع و روستاها برای شرب منتقل کنند.

اگر ما آب را با لوله منتقل کنیم نه آب تبخیر می‌شود و نه در زمین فرو می‌رود. می‌توانیم آب تمام چاه‌های کشاورزی را نیز با لوله‌های کشیمنتل کنیم و نیازی هم به لوله‌های قیمتی نیست. می‌توانیم از لوله‌هایی که برای ناودانی‌ها و انتقال فاضلاب استفاده می‌شود برای این کار نیز استفاده کنیم زیرا این لوله‌ها عمر بالایی دارند و حدود ۴۰ سال بدون مشکل کار می‌کنند. همچنین می‌توان در مزارع نیز آب را با لوله‌های تقسیم‌بندی کنیم. به این وسیله آب کمتری به هدر می‌رود، آب‌های موجود در سفره‌های زیرزمینی باقی می‌ماند؛ به همین دلیل عقیده داریم این بهترین راه برای مهار کردن بحران آب در تمام کشور است.

متأسفانه مشکلاتی که ما در استان سیستان و بلوچستان داریم قابل قیاس با هیچ یک از استان‌های کشور نیست. در این استان دو فقر مردم را آزار می‌دهد یکی فقر مادی است و دیگری فقر فرهنگی و علمی. در حالیکه بین همین مردم استعدادها و توانایی‌های ذهنی در سطح بسیار بالایی قرار دارد و بر اساس سنجش‌های بین‌المللی مردم این استان در سطح هوشی خوب قرار دارند. این استان از نظر ذخایر معدنی نیز از بسیاری از استان‌های کشور در رتبه بالاتری قرار دارد. در این استان معدن طلا، انواع فلزات و سایر معادن وجود دارد که ذخایر آنها بسیار بالاست در هیچ استانی چنین ظرفیتی از لحاظ معدنی وجود ندارد.

در منطقه سد ساخته شده اما برای انتقال آب سدها برنامه‌ریزی صورت نگرفته است. وقتی که آب در کانال‌ها جریان پیدا می‌کند به وسیله خورشید تبخیر می‌شود یعنی در گذشته که آب در رودخانه‌ها جریان داشت کمتر آب منطقه تلف می‌شد.

در این استان امکان دامداری و کشاورزی نیز وجود دارد. از میان انواع محصولات کشاورزی که در این استان به عمل می‌آید شاید به تعداد معدودی در سایر استان‌ها قابل کشت باشد. موز، انبه و خربزه درختی را نمی‌توان در بسیاری از استان‌های کشور کشت کرد. همین خربزه درختی تنها در هندوستان و پاکستان به عمل می‌آید و در این استان نیز امکان کشت خربزه درختی وجود دارد. محصول پرتقال این استان نیز در کل کشور نظیر ندارد. محصولات کشاورزی تنوع زیادی در این استان دارد بخصوص در جنوب استان. در قسمت شمالی نیز پسته حتی از رفسنجان هم بهتر عمل می‌آید و بسیاری از مردم باغ‌های پسته خوبی در این جا دارند. با همه این وجود و امکانات خدادادی باز هم مردم در اینجا گرسنه هستند و همه اینها به دلیل این است که ما نتوانستیم این امکانات را مدیریت کنیم و مدیریت ما ضعیف بوده است. حتی ما نتوانسته‌ایم از موهبت دریای عمان به خوبی استفاده کنیم زیرا دریای عمان به اقیانوس متصل است. ساحل اقیانوسی در سایر نقاط ایران وجود ندارد و می‌توان از آن به عنوان پیشانی ایران یاد کرد که ظرفیت بالایی برای مبادله کالا و ترانزیت برای ایران و سایر کشورهای منطقه دارد.

علاوه بر این ما نتوانسته‌ایم از هوش بالای مردم این استان استفاده کنیم. به هر حال در دو بخش اقتصادی و فرهنگی با مشکلاتی مواجه هستیم با توجه به اینکه این استان هزار کیلومتر مرز خشکی و ۳۰۰ کیلومتر مرز آبی دارد که نعمت بزرگی است، می‌بینیم که قالب مرزها بسته است، ترانزیت کالا در آنها صورت نمی‌گیرد و اجازه بازرگانی به مردم نمی‌دهند. این در حالی است که در طول تاریخ این مرزها باز بوده و تبادل کالا بین مردم این استان با سایر کشورها صورت می‌گرفته است.

باید مناطق آزاد تجاری مانند چابهار در این استان گسترش یابد و همچنین سایر مرزهای استان باید از نظر تجاری آزاد بگذارند تا مردم مشکلاتشان حل شود و دیگر بیکار نباشند.

وزیر آموزش و پرورش چند ماه پیش به سیستان و بلوچستان سفر کرد و در مدرسه و ای کانکسی حضور یافت که دانش و آموزش و پرورش نیمکت هم نداشتند. این حضور و عذرخواهی وزیر از دانش و آموزش و پرورش آن مدرسه بازخورد زیادی در فضای رسانه و ای و مجازی درباره وضع تحصیلی دانش و آموزش این استان داشت تا جایی که شرکت ایران و خودرو ساخت مدرسه در آن منطقه را تقبل کرد. روند توجه به محرومیت آموزشی در استان را در دولت دوازدهم چگونه ارزیابی می و کنید و چه انتظاری دارید؟

به هر حال تغییراتی با توجه به استقرار دولت تدبیر و امید صورت گرفته اما مشکلات بسیار گسترده است. مدارس خوبی هم ساخته شده و اند و دولت هم در این زمینه کمک و های خوبی داشته است اما به دلیل وسعت منطقه و پراکندگی روستاها هنوز با حرکتی که ایجاد تحول در منطقه کند فاصله داریم. اما برای این منطقه، مهم و تر از ساختن بنا، ساختن مربی، معلم و استاد ضروری است.

بسیاری از جوانان استان که دارای مدرک تحصیلی بالا هستند حاضرند خدمتکار مدرسه باشند به دلیل اینکه شغلی ندارند

چون ما اکنون در استان معلم خوب کم داریم به طور مثال یک سرباز معلم را که خودش نیاز به آموزش دارد برای تعلیم دانش و آموزش به مدرسه اعزام می کنند. آموزش و پرورش باید ابتدا به دنبال ساخت معلم و مربی تاثیرگذار باشد. البته در این استان به دلیل فقر فرهنگی نیاز است که یک فکر بهتر برای آموزش و تربیت مربیان و معلمان صورت گیرد تا از خود افراد بومی برای تعلیم و تربیت دانش آموزان استفاده کنند.

با این وجود اگرچه خوشبختانه روند مدرسه و سازی طی سال و های اخیر به خوبی پیش می و زود اما مهمتر از آن تربیت معلم و مربی است زیرا یک مربی می تواند در شکوفایی استعداد های این منطقه بسیار موثر باشد. البته در دولت یازدهم طرحی به عنوان بوم و گزینی در آموزش و پرورش اجرا شد که متأسفانه برخی و در آن اخلال کردند. طرح بوم گزینی بسیار طرح خوبی بود. که متأسفانه برخی و ها نمی و توانند همین را هم تحمل کنند. اعتقاد داریم در این منطقه مسئولان آموزش و پرورش باید یک نگاه ویژه به تربیت معلم داشته باشند، زیرا تربیت معلم و مربی خوبی یکی از ضروریات این منطقه است.

آیا مشکل تحصیل دختران در این استان حل شده است یا خبر؟

اکنون در زمینه امکان تحصیل دختران در استان مشکلی نداریم و خوشبختانه این مشکل تا حدودی حل شده است. حتی بانوان این استان در انتخابات و ها بالاترین حضور را در میان کاندیداها دارند و در عرصه فعالیت و های اجتماعی حضور گستردهای دارند و خوشبختانه تعداد دانشجویان دختر در این استان نسبت به پسران بیشتر است .

افت تحصیلی و ترک تحصیل، دلایل دیگری دارد و الزاماً متاثر از تاثیرات خانوادگی نیست. شاید دختران اینجا به دلیل اینکه نمی و توانند کار مناسبی داشته باشند از تحصیل صرف و نظر می و کنند. البته وجود محرومیت و های مالی هم بی و تاثیر نیست و یکی دیگر از مشکلات دختران این استان که در همان مناطقی که حضور دارند کیفیت آموزش بسیار پایین است و همین عامل باعث بازماندن از تحصیل می شود. بنابراین بازماندگی از تحصیل در بین دختران و پسران به یک میزان است و با توجه به همان مسئله و ای که اشاره کردم نیاز به مربی و های خوب و بانگیزه در استان بسیار چشمگیر است. اگر معلمان ورزیده و توانا وجود داشته باشند می و توانند انگیزه را در دانش و آموزش این استان بالا ببرند و آنها را برای ادامه تحصیل تشویق کنند.